

Motion till riksdagen

1988/89:Jo858

av Anna Horn af Rantzien m.fl. (mp, c)

Blyhagel

I Sverige sprids varje år 950 ton blyhagel, varav 100 ton vid jakt och största delen av återstående mängd vid lerduveskytte. Detta kan jämföras med de 950 ton, som mättes upp i luften år 1985, varav 750 ton härstammade från trafiken.

Fåglar äter haglen och dör av blyförgiftning. Haglen bearbetas av enzymer i sur miljö i muskelmagen. Det är inte fastlagt att en liknande process kan försiggå i t.ex. sura våtmarker, men vi vet att bly korroderar lättare i sur än i neutral miljö. Eftersom försurningen fortskrider är det viktigt att problemet uppmärksammas och åtgärdas i tid, så att inte ännu en riskfaktor läggs till de övriga i en många gånger stressad miljö.

I sur och kalkfattig jordmån löses blyet tämligen snabbt och bildar blysalter som kan vandra vidare i näringskedjorna. I växter är upptaget av bly ganska litet, medan en del organismer, t.ex. musslor, kan ackumulera bly effektivt.

Många alternativ till blyhaglen har prövats. Den bästa ersättningen hittills har visat sig vara stålhagel – som består av rent järn. Motargumenten mot stålhagel tystnar efterhand och i Gyttorp börjar de tillverkas. Stålhaglen är dyrare, men för en jägare är det ändå ett gott pris för viltvård och en sundare miljö.

I Danmark är det förbjudet att använda blyhagel inom de våtmarksområden som finns med på CW-listan – våtmarkskonventionens lista. Inte heller får man skjuta lerduvor med blyhagel nära våt- eller jordbruksmark.

En frivillig övergång till de nya haglen vore kanske att föredra, men den går långsamt och under tiden hinner ytterligare mängder spridas. Ett förbud mot blyhagel inom snar framtid, förslagsvis år 1991, skulle minska risken för ännu en obehaglig överraskning med blyet som utlösande faktor.

Hemställan

På grundval av ovanstående hemställer vi

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att blyhagel bör förbjudas fr.o.m. år 1991 vid all jakt och sportskytte.

Stockholm den 25 januari 1989

Anna Horn af Rantzien (mp)

Roy Ottosson (mp)

Åsa Domeij (mp)

Karin Söder (c)